

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8To/5/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8617010230
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Sninský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8617010230.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Sninského a sudcov JUDr. Martiny Zeleňakovej a JUDr. Moniky Halkociovej na verejnom zasadnutí konanom dňa 17.05.2018, v trestnej veci proti obžalovanému S. U., pre zločin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b/, ods. 3 písm. a/ Tr. zákona a iné, o odvolaní okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Svidník sp. zn. 1T/106/2017 zo dňa 05.03.2018 takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 2 Tr. poriadku z r u š u j e napadnutý rozsudok vo výroku o treste.

Na základe § 322 ods. 3 Tr. poriadku

Obžalovanému

S. U., nar. XX.XX.XXXX v Bardejove, trvale bytom K. XXX,
t.č. vo väzbe v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon
trestu odňatia slobody Prešov

u k l a d á :

Podľa § 194 ods. 3 Tr. zákona s použitím § 41 ods. 2 Tr. zákona, § 38 ods. 5 Tr. zákona, § 39 ods. 1 Tr. zákona ú h r n ť trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyroch) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zákona obžalovaného na v ý k o n trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Svidník sp.zn. 1T/106/2017 zo dňa 05.03.2018 bol obžalovaný S. U. uznaný vinným v bode 1. zo zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1 Tr. zákona a zo zločinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b/, ods. 3 písm. a/ Tr. zákona na tom skutkovom základe,

- že dňa 16.04. 2017 okolo 22.00 hod., počas návštevy rodiny K. v rodinnom dome číslo X v obci W., okr. Svidník, pod vplyvom alkoholu naliehal na Z. K., aby s ním odišla do obce Ortuťová, okr. Bardejov a keď s ním odmietla ísť, zvýšeným hlasom jej určil čas dve minúty na rozmyslenie s tým, že ak s ním nepôjde zabije ju, v rodinnom dome všetko porozbija a rodinný dom podpáli, pričom i napriek opakovaným výzvam otca Z. K. a majiteľa rodinného domu, nar. XX.XX.XXXX, ktorý je invalidným dôchodcom a pri chôdzi používa francúzske palice, aby pre neprístojné správanie z rodinnému domu odišiel, nereagoval na tieto výzvy, v rodinnom dome zotrval a až po úteku Z. K. s dvoma maloletými sestrami z domu k

susedom a po vzájomnom zápasení s F. K. pri vchodových dverách rodinný dom opustil, no vzápätí sa k vchodovým dverám vrátil a snažil sa opäť vniknúť do rodinného domu, no po vzájomnom pretláčaní neuzamknutých vchodových dverí s F. K. z vnútornej strany dverí a po zapretí francúzskej palice o zárubňu dverí F. K. ako závary, do rodinného domu sa mu nepodarilo vniknúť,

a v bode 2. z prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zákona a prečinu poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Tr. zákona, na tom skutkovom základe,
- že dňa 17.04.2017 okolo 01.00 hod. po opätovnom príchode k rodinnému domu číslo X v obci rovné, okr. Svidník hodením väčšieho kusa betónu, rozbil dvojité sklenené výplň okna vpravo od vchodových dverí do rodinného domu, pričom vykrikoval, že všetkých pozabíja, podpáli dom a auto a napokon snád kameňom rozbil predné čelné sklo a zadné sklo na osobnom motorovom vozidle značky Nissan Almera, evidenčného čísla SK XXX AD a F. K. tak spôsobil celkovú škodu 523,60 eur.

Za to mu bol uložený:

Podľa § 194 ods. 3 Tr. zákona, s použitím § 41 ods. 2 Tr. zákona a § 38 ods. 7 Tr. zákona úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 4 (štyroch) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zákona súd obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do Ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. poriadku súd poškodeného F. K., nar. X.X.XXXX, bytom W. č. 5, s nárokom na náhradu škody odkázal na civilný proces.

Proti tomuto rozsudku podal okresný prokurátor proti výroku o treste v zákonnej lehote v neprospech obžalovaného písomné odvolanie. V dodatočne predložených písomných dôvodoch odvolania uviedol, že uložený trest podľa jeho názoru nebol uložený v súlade so zásadami ukladania trestov, pričom poukázal na to, že obžalovaný bol doposiaľ 14 krát odsúdený, v posledných 10 rokoch spolu 3 krát s tým, že naposledy dňa 16.01.2017 vykonal trest odňatia slobody uložený aj za obdobný zločin vo výmere 5 rokov, pričom skutky v prejednávanej veci spáchal len 3 mesiace po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody za taký istý trestný čin. Podľa odvolateľa mal byť obžalovanému uložený prísnejší trest odňatia slobody a súd mal vychádzať z trestnej sadzby 3 roky až 10 rokov a 8 mesiacov. Okresný prokurátor navrhol, aby krajský súd napadnutý rozsudok vo výroku o treste zrušil a sám vo veci rozhodol.

Na základe takto podaného odvolania postupoval krajský súd v intenciách ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. poriadku, podľa ktorého, ak odvolací súd nezamietne odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, pričom na chyby, ktoré neboli odvolaním vytykané prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. poriadku a v prejednávanej veci navyše, keďže obžalovaný urobil vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. poriadku a bol poučený podľa § 257 ods. 5 Tr. poriadku, len pokiaľ by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku

Zo skutkovej vety napadnutého rozsudku nevyplývalo, že by bol trestný čin obžalovaného spáchaný v súvislosti s vekom či zdravotným stavom poškodenej Z. K. i F. K., lebo v skutkovej vete napadnutého rozsudku neboli uvedené skutočnosti, z ktorého by vyplývalo, že trestný čin v zmysle § 139 ods. 2 Tr. zákona bol spáchaný v súvislosti s postavením, stavom alebo vekom chránenej osoby. Zo skutkovej vety nevyplývalo, že by obžalovaný útočil na poškodenú pre jej postavenie napr. že bola jeho družkou. Uvedenie skutkovej okolnosti, že majiteľ rodinného domu sa narodil XX.XX.XXXX, že je invalidným dôchodcom a pri chôdzi používa francúzske palice ešte neznamenal, že by niektorú z týchto okolností obžalovaný zneužil na uľahčenie si trestnej činnosti, a preto nebolo odôvodnené právne kvalifikovať skutok v bode 1. výroku napadnutého rozsudku ako zločin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 3 písm. a/ Tr. zákona a skutok v bode 2. výroku napadnutého rozsudku ako prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 2 písm. b/ Tr. zákona. Výrok o vine však nebolo možné meniť, lebo krajský súd v danom prípade nezistil také chyby, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku, a preto preskúmal len napadnutý výrok rozsudku, teda výrok o treste a zistil nasledovné.

V posudzovanej trestnej veci bolo, podľa názoru krajského súdu, pred súdom prvého stupňa vykonané dokazovanie v podstate v takom rozsahu, ako to bolo v zmysle ustanovenia § 2 ods. 10 Tr. poriadku pre správne zistenie skutkového stavu nevyhnutné. Krajský súd pre potreby svojho rozhodnutia doplnil dokazovanie aj o oboznámenie správy o správaní sa obžalovaného v mieste výkonu väzby a správy z lustrácie Generálnej prokuratúry.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplynulo, ktoré skutočnosti vzal súd prvého stupňa do úvahy pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu. Plynie z neho, že pri druhu a výmere trestu súd prihliadol na spôsob spáchania trestného činu, závažnosť konania páchatela, ako i na charakteristiku jeho osoby, na rovnovážny pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností a na skutočnosť, že prokurátor bez zrejmych dôvodov nepristúpil k návrhu obžalovaného na začatie konania o dohode o vine a treste. Vzhľadom na okolnosti prípadu mal okresný súd za to, že na zabezpečenie spoločnosti a nápravu páchatela postačí uložiť trest odňatia slobody vo výmere 4 rokov so zaradením pre jeho výkon do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Po zohľadnení jednotlivých hľadísk ukladania trestov vyplývajúcich z ustanovenia § 34 ods. 4 Tr. zákona, ktorými sú spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútky, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, osoba páchatela, jeho pomery a možnosti jeho nápravy, na rozdiel od súdu prvého stupňa, krajský súd dospel k záveru, že pri ukladaní trestu boli splnené podmienky na úpravu trestnej sadzby nielen podľa § 41 ods. 2 Tr. zákona, ale aj podľa § 38 ods. 5 Tr. zákona. Zároveň ale zistil aj skutočnosti odôvodňujúce v prejednávanej veci mimoriadne zníženie trestu v zmysle § 39 ods. 1 Tr. zákona.

Ako už súd prvého stupňa z odpisu registra trestov zistil, obžalovaný mal do spáchania predmetnej trestnej činnosti spolu 14 záznamov. Krajský súd nemohol prehliadnuť, že hoci v jednom z týchto prípadov už došlo k zahladeniu odsúdenia, od roku 1995 obžalovaný vykonal spolu tri tresty odňatia slobody v nápravno-výchovnom ústave pre mladistvých a od roku 1997 vykonal spolu až sedem uložených trestov odňatia slobody najprv v druhej nápravno-výchovnej skupine, neskôr v ústave na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Rozsudkom Okresného súdu Bardejov sp.zn. 2T/141/2004 zo dňa 22.12.2004 bol obžalovanému za trestný čin znásilnenia podľa § 241 ods. 1 Tr. zákona /Zákon č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov/ v štádiu pokusu podľa § 8 ods. 1 Tr. zákona /Zákon č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov/ a trestný čin porušovania domovej slobody podľa § 238 ods. 1 Tr. zákona /Zákon č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov/ uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov so zaradením do druhej nápravno-výchovnej skupiny, ktorý vykonal dňa 14.07.2011.

Naposledy obžalovaný vykonal úhrnný trest odňatia slobody uložený mu rozsudkom Okresného súdu Bardejov sp.zn. 2T/198/2011 zo dňa 08.02.2012 vo výmere 5 rokov so zaradením pre jeho výkon do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia dňa 16.01.2017, a to aj za zločin porušovania domovej slobody § 194 ods. 1, 2 písm. b/, 3 písm. a/ Tr. zákona, ktorý bol svojou povahou totožný s najzávažnejším spomedzi trestných činov prejednávaných v predmetnej veci. Prejednávanej trestnej činnosti sa pritom obžalovaný dopustil krátko po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody.

Po zohľadnení skutočnosti, že v prejednávanej veci obžalovaný spáchal aj dva zločiny, a teda vo vzťahu k uvedenému odsúdeniu opätovne spáchal zločin, dolná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby za zločin porušovania domovej slobody § 194 ods. 3 Tr. zákona t.j. 3 roky sa postupom podľa § 38 ods. 8 zvýšila o jednu polovicu, teda o 2 roky a pol roka na 5 a pol roka. Horná hranica uvedenej trestnej sadzby t.j. 8 rokov sa postupom podľa § 41 ods. 2 Tr. zákona zvýšila o jednu tretinu teda o 2 roky a 8 mesiacov. Výsledne tak po úprave trestnej sadzby by bolo namieste ukladať zvýšeného úhrnného trestu odňatia slobody v trestnej sadzbe od 5 a pol roka do 10 rokov a 8 mesiacov.

Podľa názoru krajského súdu súčasné použitie § 41 ods. 2 Tr. zákona a § 38 ods. 5 Tr. zákona nebolo pre obžalovaného neprimerane prísne, pretože obžalovaného bolo potrebné považovať za špeciálneho recidivistu, pričom ako to vyplynulo zo spomenutého odpisu registra trestov, za zločin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 3 Tr. zákona bol doposiaľ odsúdený spolu štyrikrát, pričom v troch prípadoch odsúdenia vykonal uložený trest odňatia slobody.

Obžalovaný, ako to vyplynulo zo správy z miesta výkonu väzby, vo väzbe od 17.04.2017 bol až trikrát disciplinárne potrestaný, no disciplinárne odmenený nebol. Na druhej strane podľa tejto správy si obžalovaný v závere disciplinárneho konania vždy uvedomil svoje previnenie, oľutoval ho a ospravedlnil sa. Podľa lustrácie Generálnej prokuratúry SR obžalovaný aktuálne nie je v inom konaní trestne stíhaný.

Z prihliadnutím na skutočnosť, že okresný súd považoval odmietnutie podnetu na začatie konanie o dohode o vine a treste prokurátorom za skutočnosť vplývajúcu na výmeru trestu, bolo potrebné poukázať na to, že dňa 12.07.2017 pri preštudovaní vyšetrovacieho spisu dal obhajca obžalovaného podnet na začatie konania o dohode o vine a treste s poukazom na to, že podľa jeho názoru boli splnené na taký postup všetky zákonné podmienky. Podaním z 25.07. 2017 prokurátor oznámil, že podnet neprijíma a obžalobu podal dňa 07.08.2017. Na hlavnom pojednávaní dňa 28.02.2018, hoci obhajca uviedol, že obžalovaný má záujem uzavrieť dohodu o vine a treste, sa prokurátor vyjadril, že dohodu o vine a treste uzavrieť nechce.

Tunajší odvolací súd konštantne zastáva názor, od ktorého sa nemá dôvod odchyliť ani v tejto veci, že hoci prokurátor nie je povinný začať konanie o dohode o vine a treste, a to ani vtedy, ak sa ho obžalovaný domáha, z obsahu spisu musí byť zrejmé, prečo napriek splneniu podmienok k tejto forme odklonu trestného konania prokurátor nepristúpil, lebo v opačnom prípade je postup prokurátora nepreskúmateľný z pohľadu, či koná v obdobných prípadoch rovnako, alebo je jeho postup svojvoľný. Ako to vyplynulo z vyššie uvedeného, prokurátor neuviedol, z akých dôvodov opakovane odmietol konať o dohode o vine a treste.

Zároveň bolo potrebné zohľadniť skutočnosť, že súd prvého stupňa prijal na hlavnom pojednávaní vyhlásenie obžalovaného o vine podľa 257 ods. 7 Tr. poriadku.

Analógia je pri aplikácii Trestného zákona neprípustná v zmysle rozširovania podmienok trestnosti činu nad rámec zákona. V iných smeroch je prípustná, ak v prospech páchatel'a odstraňuje medzeru v zákone a zodpovedá zmyslu a významu riešenej otázky vo vzťahu k analogicky použitému ustanoveniu. Ak možno páchatel'ovi trestného činu pri uzavretí a schválení dohody o vine a treste mimoriadne znížiť trest podľa § 39 ods. 2 písm. d/, ods. 4 Tr. zákona, teda v situácii vopred dohodnutého trestu, možno (teda nie obligatórne) naposledy označené ustanovenie per analógiám a pri použití argumentu a minori ad maior (od menšieho k väčšiemu) použiť aj v prípade uznania viny podľa § 257 ods. 1 písm. b/, c/ Tr. poriadku (po prijatí takého vyhlásenia súdom), keďže páchatel' (procesne ako obžalovaný) neodvolateľne prijal všetky právne účinky uznania viny (dokonca) bez toho, aby bolo akýmkoľvek spôsobom predznamenané rozhodnutie súdu o druhu a výške uloženého trestu. /Stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 44/2017 z 27. 06.2017, sp. zn. Tpj 55/2016/

V prípade vyhlásenia o vine a jeho prijatia súdom nastanú účinky v zmysle § 257 ods. 5 a ods. 8 Tr. poriadku, teda neodvolateľnosť vyhlásenia, nevykonanie dokazovania v rozsahu uznanej viny a obmedzenie opravného prostriedku v tomto rozsahu na dovolanie pre závažné porušenie práva na obhajobu, čo bude prichádzať do úvahy len výnimočne. Je potom namieste, aby súd po prijatí vyhlásenia obžalovaného o vine mal možnosť pristúpiť na báze analógie k mimoriadnemu zníženiu trestu za rovnakých podmienok, ako pri schválení dohody o vine a treste. Dokonca, keďže ide o uznanie viny bez garancie alebo predpokladu určitého (pre obžalovaného priaznivého) rozhodnutia o treste, možnosť mimoriadne znížiť trest je tu ešte dôvodnejšia, a je tak logicky vhodné a vecne správne vzhľadom na vzdania sa práva obžalovaného na (kompletné) súdne konanie, umožniť obžalovanému mimoriadne zmiernenie trestu.

Vzhľadom na uvedené tak súd mohol uložiť trest odňatia slobody znížený o jednu tretinu pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby o 1 rok a 10 mesiacov a vychádzať z trestnej sadzby od 3 rokov a 8 mesiacov do 10 rokov a 8 mesiacov.

Okresný súd správne zistil v prejednávanej veci prítomnosť poľahčujúcej okolnosti uvedenej v § 36 písm. l/ Tr. zákona, keďže obžalovaný sa k spáchaniu skutku priznal a trestný čin úprimne oľutoval a rovnako správne aj prítomnosť priťažujúcej okolnosti uvedenej v § 37 písm. m/ Tr. zákona, keďže obvinený už bol za trestný čin odsúdený.

Hodnotiac teda jednotlivé hľadiská ukladania trestov, a to na jednej strane násilný spôsob spáchania činu, úmyselné zavinenie, osobu páchatela, ktorý je špeciálnym recidivistom, čo zhoršuje možnosť nápravy obžalovaného a nepochybne vyznieva v jeho neprospech, no na druhej strane v prospech obžalovaného zohľadniac skutočnosť, že zo skutkovej vety napadnutého rozsudku nevyplývalo, že by bol trestný čin obžalovaného spáchaný v súvislosti s vekom či zdravotným stavom poškodenej Z. K. či F. K., lebo v skutkovej vete napadnutého rozsudku neboli uvedené skutočnosti, z ktorého by vyplývalo, že trestný čin v zmysle § 139 ods. 2 Tr. zákona bol spáchaný v súvislosti s postavením, stavom alebo vekom chránenej osoby, a preto nebolo odôvodnené právne kvalifikovať skutok v bode 1. výroku napadnutého rozsudku aj ako zločin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 3 písm. a/ Tr. zákona, čím by potom bolo pri úhrnnom treste potrebné vychádzať z trestnej sadzby ustanovenej pri zločine vydierania podľa § 189 ods. 1 Tr. zákona ako trestného činu najprísnejšie trestného a po zohľadnení okolností odôvodňujúcej mimoriadne zníženie trestu, ako aj pomerov obžalovaného, dospel krajský súd k záveru, že trest odňatia slobody vo výmere 4 rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia je na nápravu obžalovaného, ako aj na ochranu spoločnosti, trestom primeraným.

Odvolací súd potom na podklade odvolania okresného prokurátora zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a o treste sám rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku.
jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.